

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการเลือกตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ศึกษา คือ พยาบาลประจำการและนักศึกษาพยาบาล

1.1 พยาบาลประจำการโรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงเดียวกัน เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มีนักศึกษาพยาบาลจบหลักสูตรไม่น้อยกว่า 1 รุ่น และโรงพยาบาลเหล่านี้ใช้เป็นที่พักปฏิบัติงานของวิทยาลัยพยาบาลดังกล่าว มี 10 แห่ง กระจายอยู่ตามภาคต่าง ๆ ของประเทศ

คุณสมบัติของประชากรพยาบาล มีดังนี้

ก. ปฏิบัติงานพยาบาลแกผู้ป่วยโดยตรงในหอผู้ป่วยต่าง ๆ แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม ซึ่งมีนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลดังกล่าวขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ไม่นับรวมห้องยาตัด ห้องคลอด และผู้ป่วยนอก และไม่ได้เป็นหัวหน้าหรือรองหัวหน้าหอผู้ป่วย

ข. เป็นพยาบาลวิชาชีพระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลประจำการมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี เพราะสามารถสอนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาพยาบาลโดยใช้ความรู้ทางการพยาบาลคลินิก (ทวงรัตน์ บุญานุรักษ์ 2522 : 57-58 อ้างจาก Colavecchio and Others 1975 : 43-47 และ ก.พ.2526) แสดงจำนวนไว้ในตารางที่ 1

1.2 นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2528 ของวิทยาลัยพยาบาลดังกล่าวในข้อ 1.1 ซึ่งฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อ 1.1ก แสดงจำนวนไว้ในตารางที่ 1

2. การเลือกตัวอย่างประชากร

2.1 ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ ใช้วิธีการสุ่มหลายชั้น-
ตอน (Multistage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดตัวอย่างประชากรตามตารางการสุ่ม
ตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) จากประชากรพยาบาล-
ประจำการที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้จำนวนทั้งสิ้น 449 คน ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน
217 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดหาจำนวนตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ
ของแต่ละโรงพยาบาลดังกล่าวโดยการเทียบสัดส่วน

ขั้นที่ 3 เลือกตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการจากแต่ละ
กลุ่ม คือ อายุกรรม ศัลยกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม ของแต่ละ
โรงพยาบาล โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
แสดงจำนวนไว้ในตารางที่ 1

2.2 ตัวอย่างประชากรนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มแบบ
ง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดตัวอย่างประชากรตามตารางการสุ่ม
ตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) จากประชากรนักศึกษา-
พยาบาลปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,345 คน ได้ตัวอย่างประชากร จำนวน 302 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดหาตัวอย่างประชากรนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3
ของแต่ละวิทยาลัยพยาบาล โดยการเทียบสัดส่วน

ขั้นที่ 3 เลือกตัวอย่างประชากรนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 ของ
แต่ละวิทยาลัยพยาบาล โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)
ให้ได้จำนวนเท่ากับจำนวนตัวอย่างประชากรที่คำนวณได้ในขั้นที่ 2 แสดงจำนวนไว้
ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการและนักศึกษา
พยาบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2528

โรงพยาบาล	พยาบาลประจำการ (คน)		วิทยาลัยพยาบาล	นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 (คน)	
	ประชากร	ตัวอย่าง ประชากร		ประชากร	ตัวอย่าง ประชากร
<u>ภาคเหนือ</u>					
1. ลำปาง	40	19	ลำปาง	98	22
2. พุทธชินราช พิษณุโลก	60	29	พุทธชินราช พิษณุโลก	198	45
3. สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์	30	15	สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์	99	22
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
4. สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	64	31	สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	121	27
5. มหาราชนครราชสีมา	45	22	นครราชสีมา	214	48
<u>ภาคกลาง</u>					
6. ราชวิถี	65	31	กรุงเทพ	175	39
7. สระบุรี	40	19	สระบุรี	100	23
<u>ภาคตะวันออก</u>					
8. ชลบุรี	30	15	ชลบุรี	104	23
9. พระปกเกล้า จันทบุรี	45	22	พระปกเกล้า จันทบุรี	55	12
<u>ภาคใต้</u>					
10. สงขลา	30	14	สงขลา	181	41
รวม	449	217	รวม	1,345	302

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 ชุด คือ แบบสอบถามความคาดหวัง และการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ สำหรับพยาบาลประจำการและสำหรับนักศึกษพยาบาล ผู้วิจัยมีวิสัยทัศน์การเป็น
ชั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจากหนังสือ วารสาร บทความ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน เพื่อทราบถึงหน้าที่รับผิดชอบ ข้อคิดเห็น ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกิจกรรมการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ของนักศึกษพยาบาล

2. สร้างแบบสอบถามความคาดหวังและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ และนักศึกษพยาบาล แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ สถานภาพปัจจุบัน สถานที่ปฏิบัติงาน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ๆ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความ ความคาดหวังและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) 5 อันดับ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติจริง เรื่องการนิเทศน์ศึกษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ เนื้อหาแบบสอบถามครอบคลุมกิจกรรมการนิเทศ 4 ด้าน มีจำนวน 26 ข้อ ดังนี้

การตรวจตราดูแล	จำนวน	4	ข้อ
การสอน	จำนวน	11	ข้อ
การให้คำปรึกษาแนะนำ	จำนวน	9	ข้อ
การร่วมมือปฏิบัติงาน	จำนวน	2	ข้อ

การตอบแบบสอบถามนั้น ใ้ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากิจกรรมการนิเทศ แต่ละข้อ และตอบเป็น 2 คำตอบ คือ คำตอบแรกให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศนักศึกษาพยาบาล ว่าผู้ตอบมีความคาดหวังหรือ ต้องการให้มีการปฏิบัติเช่นนั้นมากน้อยเพียงใด และคำตอบที่สองให้ผู้ตอบ ตอบสนอง ว่าได้มีการปฏิบัติจริงในลักษณะนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด สำหรับการให้คะแนน ผู้วิจัย ได้กำหนดไว้ดังนี้คือ

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
ไม่มีเลย	ให้คะแนน	1

แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีลักษณะเหมือนกัน

การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล 10 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เกณฑ์ที่ใช้ ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

1. เป็นพยาบาลวิชาชีพ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ตรวจการ-พยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการอาวุโส (ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป) หรือ

2. เป็นอาจารย์พยาบาลที่นิเทศการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล และมีผลงานทางด้านวิชาการ หรือศึกษาเฉพาะด้านการนิเทศทางการพยาบาล

ผู้วิจัยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ แบบสอบถาม หลังจากหาความตรงตามเนื้อหาแล้ว พบว่าได้มีการตัดข้อความในกิจกรรมการนิเทศ

ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำ จากจำนวน 9 ข้อ เป็น 8 ข้อ และเพิ่มเติมข้อคำถาม
ในกิจกรรมการนิเทศด้านการร่วมมือปฏิบัติงาน จากจำนวน 2 ข้อ เป็น 7 ข้อ
รวมเป็นข้อคำถามที่แก้ไขปรับปรุงใหม่ จำนวน 30 ข้อ

การหาค่าความเที่ยง

ผู้วิจัยทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยวิธีสอบซ้ำ Test-Retest
เว้นระยะการทดสอบครั้งแรกกับครั้งหลังห่างกัน 10 วัน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ใน
การทดสอบความเที่ยง คือ พยาบาลประจำการ และนักศึกษาพยาบาลของโรงพยาบาล
ราชวิถี และวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกับประชากรในการวิจัย
กลุ่มละ 30 คน คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson
Product Moment Correlation Coefficient- R_{xy}) และทดสอบความเที่ยง
ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ ∞ (∞ -Coefficient)

ปรากฏว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ดังนี้

	วิธีสอบซ้ำ	สูตรสัมประสิทธิ์ ∞
แบบสอบถามความคาดหวังของพยาบาลประจำการ	0.78	0.95
แบบสอบถามการรับรู้การปฏิบัติจริงของพยาบาลประจำการ	0.77	0.95
แบบสอบถามความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล	0.75	0.95
แบบสอบถามการรับรู้การปฏิบัติจริงของนักศึกษาพยาบาล	0.78	0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่โรงพยาบาลและวิทยาลัยพยาบาล ที่เป็นตัวอย่างประชากร โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง แต่บางส่วน ใ้คลังและรับคืนทางไปรษณีย์ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 7 สัปดาห์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด 519 ฉบับ ใ้รับกลับคืน 489 ฉบับ คัดเลือก แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใ้ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามใ้ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

	พยาบาล- ประจำการ		นักศึกษา- พยาบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ (ฉบับ)	จำนวน	ร้อยละ (ฉบับ)	จำนวน	ร้อยละ (ฉบับ)
จำนวนแบบสอบถามที่ส่งใ้						
ตัวอย่างประชากร	217	100	302	100	519	100
จำนวนแบบสอบถามที่ใ้รับคืน และนำมาวิเคราะห์	183	84.3	292	96.69	475	91.5

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติใ้ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences-X) ที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการวิเคราะห์ใ้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณเป็นค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศนักศึกษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ นำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูต 2525 : 80)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนตัวอย่างประชากร}$$

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามในแต่ละข้อแต่ละด้าน โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูต 2525 : 81)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนตัวอย่างประชากร}$$

สำหรับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย มีดังนี้

4.50 - 5.00	อยู่ในระดับ	มากที่สุด
3.50 - 4.49	อยู่ในระดับ	มาก
2.50 - 3.49	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
1.50 - 2.49	อยู่ในระดับ	น้อย
1.00 - 1.49	อยู่ในระดับ	ไม่มีเลย

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังระหว่างตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการและตัวอย่างประชากรนักศึกษาพยาบาล รวมทั้งเปรียบเทียบ-

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้การปฏิบัติจริงของตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการและตัวอย่างประชากรนักศึกษาพยาบาล โดยทดสอบค่า t (t-test)

จากสูตร (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 98)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}} \quad \text{ที่ } df = N_1 + N_2 - 2$$

t = ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังหรือการรับรู้การปฏิบัติจริง ระหว่างพยาบาลประจำการและนักศึกษาพยาบาล เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานจากตาราง

$\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลประจำการ

$\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาพยาบาล

Σx_1^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนดิบและค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลประจำการ

Σx_2^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนดิบและค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาพยาบาล

N_1, N_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ และนักศึกษาพยาบาล ตามลำดับ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติจริง โดยทดสอบค่า t (t-test) จากสูตร (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 100)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N - 1}}} \quad \text{ที่ } df = N - 1$$

t = ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการรับรู้การปฏิบัติจริงของพยาบาลประจำการ หรือนักศึกษาพยาบาล เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานจากตาราง

ΣD = ผลรวมของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการ
รับรูการปฏิบัติจริง

ΣD^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความ
คาดหวังและการรับรูการปฏิบัติจริง

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวัง ระหว่าง
ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 2-5 ปี และ
5 ปีขึ้นไป รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรูการปฏิบัติจริง
ของพยาบาลประจำการทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบค่า t (t -test) จากสูตร
(ประกอบ กรรณสูต 2525 : 98)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}} \quad \text{ที่ } df = N_1 + N_2 - 2$$

t = ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังหรือ
ค่าเฉลี่ยการรับรูการปฏิบัติจริงระหว่างพยาบาลประจำการ
ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 2-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานจากตาราง

$\bar{x}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การ-
ปฏิบัติงาน 2-5 ปี

$\bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การ-
ปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป

Σx_1^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนดิบและ
ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การ-
ปฏิบัติงาน 2-5 ปี

- Σx^2 = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนระหว่างคะแนนดิบและค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยายามประจำปีที่มีการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป
- N_1, N_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรพยายามประจำปีที่มีการปฏิบัติงาน 2-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

6. สูตรในการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง

6.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient- R_{xy}) ใช้สูตรดังนี้
(ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 41)

$$R_{xy} = \frac{N \Sigma xy - \Sigma x \Sigma y}{\sqrt{[N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2] [N \Sigma y^2 - (\Sigma y)^2]}}$$

R_{xy} = ค่าสหสัมพันธ์

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

$\Sigma x, \Sigma y$ = ผลรวมของคะแนนทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังตามลำดับ

$\Sigma x^2, \Sigma y^2$ = ผลรวมของคะแนนทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง แต่ละตัวยกกำลังสอง ตามลำดับ

6.2 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ α (α -Coefficient) ใช้สูตรดังนี้
(ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 52-53)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s_x^2}}{s_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อสอบถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมดหรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด